

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 15/2005 vp

Hallituksen esitys laiksi luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain 8 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä toukokuuta 2005 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain 8 §:n muuttamisesta (HE 66/2005 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohtaja Harri Cavén, liikenne- ja viestintäministeriö
- liikennehallintopäällikkö, osastopäällikkö Olli Sauri, Etelä-Suomen lääninhallitus
- toimitusjohtaja Heikki Kääriäinen, Linja-autoliitto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Itä-Suomen lääninhallitus
- Länsi-Suomen lääninhallitus.

HALLITUKSEN ESITYS

Luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annettua lakia muutetaan siten, että toimivalta myöntää läänin rajan ylittävän pikavuoroliikenteen

liikenneluvat siirretään liikenne- ja viestintäministeriöltä Etelä-Suomen lääninhallitukselle. Laki on tarkoitettu voimaan 1.11.2005.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Valiokunta pitää hyvänä Etelä-Suomen lääninhallituksen esittämää suunnitelmaa käytännön lisätoimista esityksen toteutuessa. Läänin-

hallituksen tarkoituksena on koota tukiryhmä, jossa on liikenne- ja viestintäministeriön, Linja-autoliiton ja kaikkien lääninhallitusten edustus. Suunnitellun tukiryhmän tehtävänä on linjoittaa pikavuoroliikenteen lupamenettelyn ja hallinnon toimintatapoja sekä yleensäkin ohjata pikavuoroliikenteen tilastokuvausta monipuolisen kehittämistyön pohjaksi. Valiokunta pitää välttämättömänä lupamenettelyssä lääninhallitusten yhteistyötä paikallistuntemuksen hyödyntämi-

LiVM 15/2005 vp — HE 66/2005 vp

seksi ja katsoo, että muuhun kuin Etelä-Suomen lääniin sijoittuvien pikavuorojen ja pikavuoropysäkkien osalta kyseisen läänin kannalle pitää antaa muita suurempi painoarvo.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 3 päivänä kesäkuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Markku Laukkanen /kesk	Arto Seppälä /sd
vpj.	Matti Kangas /vas	Timo Seppälä /kok
jäs.	Leena Harkimo /kok	Harry Wallin /sd
	Marjukka Karttunen /kok	Lasse Virén /kok
	Inkeri Kerola /kesk	Raimo Vistbacka /ps
	Reino Ojala /sd	vjäs. Reijo Paajanen /kok
	Erkki Pulliainen /vihr	Lyly Rajala /kok.
	Pertti Salovaara /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker.

VASTALAUSE

Perustelut

Hallitus esittää, että läänin rajan ylittävän pikavuoroliikenteen toimivalta siirrettäisiin liikenne- ja viestintäministeriöltä Etelä-Suomen lääninhallitukselle. Täsmälleen samanlaisen esityksen eduskunta sai käsiteltäväkseen Lipposen II hallitukselta vuoden 2000 valtiopäivillä. Silloinen liikennevaliokunta katsoi yksimielisesti, ettei hyväksyttäviä perusteluja ollut esityksen eteenpäinviemiseksi, joten hallituksen esitys raukesi, kun tuon eduskunnan toimikausi päättyi vuonna 2003.

Pikavuoro- ja pikajunaliikenne muodostavat Suomen joukkoliikenteessä toisiaan täydentävän kaukoliikenteen runkoverkon, jonka avulla maan eri osat ovat henkilöautoiluun verrattuna nopeasti ja kilpailukykyisesti saavutettavissa. Pikavuoroliikenne ulottuu myös niille alueille, joita pikajunaliikenne ei lainkaan palvele. Näin ollen on ratkaisevan tärkeää, että pikavuoroliikenteen luvista ja junaliikenteen ostoista päättää aina sama viranomaistaho. Nyt ei olla kuitenkaan pikajunaliikenteen liikennepoliittisia ratkaisuja siirtämässä Etelä-Suomen lääninhallituksen viranomaistoimiksi.

Merkittävää on, että lääninhallituksetkaan eivät ole olleet yksimielisiä hallituksen esittämää lääninhallitusratkaisusta. Hallituksen esityksen perusteluista käy ilmi, että mielipiteet ovat jakautuneet kolmen eri ratkaisuvaihtoehdon kannalle. Etelä-Suomen lääninhallituksen ehdottama "neuvottelukuntamalli" lisäisi osaltaan vain virkamiesten virkamatkoja.

Pidämme välttämättömänä, että asian ratkaiseva viranomaistaho pystyy valtakunnallisten joukkoliikenneyhteyksien kokonaisuuden hallintaan, eri liikennemuotojen yhdenvertaiseen kohteluun, aikataulujen yhteensovittamiseen, pika- ja vakiovuoroliikenteen väliseen selkeään työnjakoon, yhtenäiseen lupa- ja ostoliikenteen käsittelyyn sekä eri alueilla toimivien yritysten tasapuoliseen kohteluun. Nämä ehdot eivät toteudu valiokunnan enemmistön hyväksymässä hallituksen esityksessä. Tilanne huononisi nykyisestäään.

Ehdotus

Edellä olevaan viitaten ehdotamme,

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 3 päivänä kesäkuuta 2005

Erkki Pulliainen /vihr
Raimo Vistbacka /ps
Matti Kangas /vas.